

بررسی رابطه بین نیازهای آموزشی و ویژگی‌های نوغانداران در استان گیلان

مهدی چرمچیان لنگرودی

کارشناس ارشد ترویج و آموزش کشاورزی از دانشگاه تربیت مدرس

محمد چیذری

دانشیار و هیات علمی دانشگاه تربیت مدرس

چکیده

امروزه یکی از مهمترین مشکلات برنامه‌های آموزشی، عدم رغبت روستاییان به شرکت در فعالیتهای آموزشی و ترویجی می‌باشد که منتج به عدم تناسب فعالیتها و دوره‌های آموزشی برگزار شده با نیازهای کشاورزان شده است. زمانی که فعالیتهای آموزشی برگزار شده براساس نیاز و علایق مخاطبان پی‌ریزی نشده باشد، علاوه بر هدر رفتن سرمایه، وقت و انرژی کارکنان ترویج، رغبت، تمایل و انگیزه بهره‌برداران جهت شرکت در فعالیتهای آموزشی و ترویجی را کاهش خواهد داد. بر این اساس، این تحقیق به بررسی نیازهای آموزشی تولیدکنندگان ابریشم کشور که علاوه بر تامین ابریشم کشور، بخشی از ارز مورد نیاز کشور از این طریق بدست می‌آید و اینکه این نیروها از نظر آموزشی در چه حدی قرار دارند و چه اطلاعات و مهارتهایی را دارا هستند و چه نیازهایی در زمینه حرفه نوغانداری دارند، می‌پردازد. تا از این رهگذر علاوه بر سودمند بودن فعالیتهای آموزشی و ترویجی برای نوغانداران، امید و انگیزه در کارکنان بخش اجرا افزایش یابد و به دنبال آن تولیدات پيله کشور، بهبود کمی و کیفی یابد. این تحقیق به روش توصیفی- همبستگی انجام شده است. متغیر وابسته تحقیق شامل نیازهای آموزشی نوغانداران و متغیر مستقل ویژگیهای فردی، شخصیتی، اجتماعی و اقتصادی نوغانداران می‌باشد. جامعه آماری تحقیق، نوغانداران استان گیلان می‌باشد که با استفاده از نمونه‌برداری خوشه‌ای، تعداد ۳۸۲ نمونه از سه آبادی قصاب محله، فتیده و بازنشین سفلی مورد سرشماری قرار گرفت. سپس پرسشنامه‌های تحقیق از طریق مصاحبه با افراد مورد نظر تکمیل شد. آنگونه که نتایج تحقیق نشان می‌دهد، بین میزان ارتباط با اداره نوغانداری و سایر نوغانداران، میزان مشارکت، کسب اطلاعات علمی از اداره نوغانداری، روشهای بدست آوردن اطلاعات، شغل اصلی و فرعی، نوع مالکیت توتستان، بازدید از توتستان‌های سایر نوغانداران، شرکت در کلاسهای آموزشی، بدست آوردن اطلاعات علمی از رادیو و تلویزیون، مطالعه مجلات و نشریات و نیازهای آموزشی افراد در زمینه کلی نوغانداری، رابطه مثبت و معنی‌داری وجود دارد. همچنین بین سن، سواد، میزان درآمد و نیازهای آموزشی افراد در زمینه کلی نوغانداری رابطه منفی و معنی‌داری وجود دارد. ولی بین درآمد به واسطه نوغانداری، تعداد جعبه تخم نوغان پرورشی، سابقه نوغانداری و نیازهای آموزشی افراد در زمینه کلی

نوغانداری، رابطه معنی‌داری مشاهده نگردید. علاوه بر این، براساس نظر پاسخگویان روش آموزش عملی، مناسب‌ترین شیوه آموزشی از نظر افراد مورد مطالعه می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: نیازهای آموزشی - نوغانداران

مقدمه

بخش کشاورزی از مهمترین بخشهای اقتصادی کشور می‌باشد که به دلیل حفظ و نگهداری سیستم حیات و همچنین تولید فرآورده های اساسی مردم دارای اهمیت ویژه‌ای می‌باشد. هم اکنون یکی از مهمترین نیازهای این بخش، افزایش تولید است. ضعف تولید و بازدهی اندک تولیدات بخش کشاورزی عمدتاً ناشی از ضعف تکنولوژیک و عدم آشنایی با فنون و قواعد نوین تولید کشاورزی است. با توجه به محدودیت توسعه سطحی کشاورزی، عملی ترین راه ممکن برای افزایش تولیدات، توسعه عمقی کشاورزی است. این مهم با بهبود تکنولوژی، افزایش دانش کشاورزی و آگاهی به فنون کشاورزی نوین و به کوشش و همت مروجان، از طریق تقویت دستگاه ترویج تحقق می‌یابد.

ترویج یک نظام آموزشی است و فلسفه آن مبتنی بر اصول آموزش برای عمل، خودیاری و همکاریهای جمعی براساس برنامه‌ای است که با شرکت فعالانه گروههای علاقه‌مند طرح‌ریزی و اجرا می‌گردد. هدف آن کوشش در جهت تکامل روستاییان و ایجاد تحولات مطلوب در رفتار حرفه‌ای آنان به منظور توسعه مهارتهای اختصاصی آنان برای برخورداری از یک زندگی مرفه و والاتر است (شهبازی، ۱۳۵۱). به عبارت ساده‌تر، ترویج نوعی آموزش غیررسمی است که از طریق آن روستاییان در زمینه روشهای صحیح تولید، مهارت لازم را کسب می‌کنند. نیل به این هدف مستلزم مشارکت فعالانه روستاییان و یاری سازمانهای ذیربط در طرح و اجرای برنامه های آموزشی متناسب با نیازهای روستاییان می‌باشد. لذا برخی از مسایل فوق مربوط به عدم توانایی برنامه های طرح شده در جهت نیل به این نیازها می‌باشد (باقری، ۱۳۷۸).

براین اساس این تحقیق به بررسی نیازهای آموزشی نوغانداران می‌پردازد. تا از رهگذر انجام تحقیق بتوان با اجرای فعالیتهای آموزشی متناسب با نیاز بهره‌برداران، علاوه بر سودمند بودن فعالیتهای برگزار شده، گامی در راه افزایش تولیدات و همچنین افزایش درآمد نوغانداران برداشته شده باشد. بدون شک با طراحی و اجرای برنامه‌های آموزشی با محتوی مناسب و منطبق با نیازهای آموزشی نوغانداران، می‌توان آنها را در اجرای فعالیتهای مربوط به نوغانداری مشارکت داده و ما را به اهداف مورد نظر در بخش نوغانداری، بیش از پیش نزدیک نماید.

نیازسنجی آموزشی

نیازسنجی آموزشی عبارت است از فرایندی که به ما نشان می‌دهد که چه باید آموخته شود. یعنی کلیه تواناییها و مهارتهایی که فرد باید انجام دهد و یا اطلاعات و دانش‌هایی که فرد باید بداند (رخشان، ۱۳۶۶، فرامرزی و قنبری، ۱۳۸۰).

برنامه‌های آموزشی - ترویجی زمانی می‌تواند موفقیت آمیز باشد که براساس نیاز و علایق مخاطبان پی‌ریزی شده باشد (راب، ۱۳۷۴) (Chizari, Linder and Zoghie (1999)

تعیین نیازهای آموزشی نوغانداران و سپس تدوین محتوی برنامه‌های آموزشی آنان، در جهت رفع این نیازها، دستیابی به اهداف مورد نظر برنامه‌ریزان را تسهیل، و از اجرای برنامه های غیرضروری و هدر رفتن سرمایه، وقت و توان اجرایی ادارات ذیربط جلوگیری می‌نماید، و نیز موجب می‌شود از کمیت برنامه‌های آموزشی کاسته و بر کیفیت آنها افزوده گردد.

نکته مهم دیگر اینکه، اگر محتوی برنامه‌ها براساس نیازهای نوغانداران تهیه گردد و شرایط اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی آنان در هنگام تصمیم‌گیری و برنامه‌ریزی مدنظر قرار گیرد، برای نوغانداران احترام قائل شده‌ایم و این خود در نوغانداران انگیزه‌ای جهت مشارکت در طرحها، پروژه‌ها و برنامه‌ها می‌شود. تحقیقات نیز، قویا نشان داده است که تعیین نیازهای آموزشی فراگیران باید با مشارکت فراگیران باشد (Fell, 1999)، و مشارکت فراگیران در مراحل مختلف برنامه ریزی و نیازسنجی، پذیرش ایده‌ها و تجارب ارائه شده را تقویت می‌کند (King and Rollins, 1999).

همچنین سنجش نیازهای کشاورزان، فاصله بین وضعیت موجود و وضعیت مطلوب را شناسایی می‌کند و با توجه به این فاصله، نیازها اولویت‌گذاری می‌شوند. علاوه بر این، نیازسنجی منشا و پیدایش نیازها را شناسایی کرده و راه‌حلی برای تقلیل یا حذف نیاز پیشنهاد می‌کند (Stewart and Cuffman, 2003).

چیزی و نورآبادی (۱۹۹۹)^۱ نیز، معتقدند که تعیین نیازهای یادگیری کشاورزان و تهیه و تدوین برنامه‌های آموزشی براساس نیازشان، به برنامه‌ریزان برنامه‌ها کمک می‌کند که برنامه‌هایی مناسب طراحی کنند و زمان، سرمایه و نیروهای اجرایی به طور اثربخشی مورد استفاده قرار گیرند. همچنین کشاورزان از چنین برنامه‌هایی حمایت کرده و در آن مشارکت می‌کنند.

اهمیت پرورش کرم ابریشم در ایران و تعاریف عملیاتی

در حال حاضر حدود ۳۰۰/۰۰۰ جعبه تخم نوغان در ایران پرورش داده می‌شود؛ که تنها در استان گیلان ۵۲/۰۰۰ خانوار روستایی با استفاده از ۱۲/۰۰۰ هکتار توستان به پرورش حدود ۱۲۰/۰۰۰ جعبه تخم نوغان اشتغال دارند که با احتساب ۲۵ کیلوگرم پیله تر برای هر جعبه تولید سالانه این خطه از کشور حدود ۳۰۰۰ تن پیله تر است که دارای ارزش ریالی بیش از ۲ میلیارد تومان است (شرکت سهامی پرورش کرم ابریشم، ۱۳۸۲). واژگان تحقیق عبارتند از:

نوغاندار (پرورش دهنده کرم ابریشم)^۲: هر شخصی که به هر تعداد جعبه تخم نوغان، به پرورش کرم ابریشم می‌پردازد.
پوست ریزی کرم ابریشم^۳: کرم ابریشم در مرحله لاروی، ۴ بار پوست می‌اندازد که در هنگام پوست اندازی، بیش از ۲۴ ساعت بدون برگ توت می‌ماند که به اصطلاح نوغانداری به این عمل، خواب (پوست‌ریزی) گفته می‌شود (اعتباری، ۱۳۷۴).
تفریح تخم نوغان^۴: به مجموعه عملیاتی که موجب خروج کرم (لارو) از تخم نوغان می‌شود، تفریح می‌گویند (اعتباری، ۱۳۶۹).
پیله کرم ابریشم^۵: بعد از اتمام دوران لاروی، کرم بدور خود نخهایی می‌تند. این تنیدن به مدت ۳ تا ۴ روز به صورت S یا به حالت 8 می‌باشد که از کرم این نخها خارج شده و در اصطلاح پرورش کرم ابریشم به آن پیله یا Cocoon می‌گویند (اعتباری، ۱۳۷۴).
جعبه تخم نوغان: هر جعبه تخم نوغان دارای ۲۰۰۰۰ عدد تخم نوغان می‌باشد.
تلمبار: به محل پرورش کرم ابریشم بالغ (کرم سن چهارم و پنجم)، تلمبار می‌گویند که معمولا در محل توستان ایجاد می‌شود.

هدف و نوع تحقیق

هدف تحقیق شناسایی و تعیین نیازهای آموزشی نوغانداران استان گیلان می‌باشد. تحقیق حاضر از نوع توصیفی-همبستگی، علی-مقایسه‌ای می‌باشد. تحقیق توصیفی است از آن جهت که شاخص‌های آماری متغیرهای مورد مطالعه را، مورد بررسی قرار می‌دهد. از سوی دیگر از آنجا که تحقیق، ارتباط بین متغیرهای مستقل و وابسته مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار می‌دهد، لذا تحقیق از نوع همبستگی است. علاوه بر این تحقیق علی-قیاسی می‌باشد.

1. Chizari and Noorabadi
2. Sericulturist
3. Silkworm moult
4. Silkworm egg hatch
5. Silkworm cocoon

متغیرهای تحقیق

متغیرهای مستقل در این تحقیق، با توجه به مطالعات انجام شده از منابع، شامل ویژگیهای فردی، شخصیتی، اجتماعی و شخصیتی می‌باشد. متغیر وابسته تحقیق نیازهای آموزشی نوغانداران می‌باشد.

جامعه آماری و نمونه

جامعه آماری تحقیق ۵۲۰۰۰ نوغاندار در استان گیلان است که براساس جدول Krejcie & Morgan (1970) تعداد ۳۸۲ نمونه، گرفته شد.

از میان شهرستان‌های نوغاندار استان گیلان سه شهر رودسر، لاهیجان و لنگرود به طور تصادفی انتخاب شدند که شامل رحیم آباد از شهرستان رودسر، گل سفید از شهرستان لنگرود و لیالستان از شهرستان لاهیجان می‌باشد. از دهستان گلسفید، آبادی فتیده با ۲۲۰ خانوار نوغاندار، از دهستان لیالستان، آبادی قصاب محله با ۸۷ خانوار نوغاندار و از دهستان رحیم آباد، بازنشن سفلی با ۷۵ خانوار نوغاندار مورد سرشماری قرار گرفت که در مجموع ۳۸۲ پرسشنامه تکمیل گردید.

روش نمونه‌گیری

در این تحقیق از نمونه برداری ناحیه ای یا خوشه‌ای استفاده شده است. نمونه‌برداری ناحیه‌ای یا خوشه‌ای، گونه‌ای از نمونه‌گیری تصادفی ساده است و به ویژه هنگامی مورد استفاده قرار می‌گیرد که جامعه مورد نظر نامحدود است، فهرستی از افراد جامعه در دست نیست، و یا توزیع جغرافیایی افراد بگونه گسترده‌ای پراکنده است (شریفی و طالقانی، ۱۳۷۹).

روایی پرسشنامه

به منظور تعیین روایی پرسشنامه، چندین نسخه از پرسشنامه در بین افراد صاحب نظر از جمله اساتید گروه ترویج و حشره شناسی دانشگاه تربیت مدرس و کارشناسان شرکت سهامی پرورش کرم ابریشم توزیع و پس از کسب نظرات آنها، اصلاحات لازم انجام گردید. اصلاحات دیگری نیز پس از آزمایش در پرسشنامه انجام گرفت و در نهایت اطمینان حاصل گردید که پرسشنامه همان خصیصه مورد نظر تحقیق را اندازه‌گیری می‌کند.

اعتبار پرسشنامه

جهت بدست آوردن اعتبار پرسشنامه تعداد ۲۵ عدد پرسشنامه در بین نوغانداران مختلف توزیع گردید و از طریق مصاحبه و نظرخواهی تکمیل گردیدند. این پرسشنامه‌ها در تحلیل نهایی این جامعه دخالت داده نشد. با استفاده از نرم افزار SPSS و روش آلفا کرونباخ، اعتبار پرسشنامه محاسبه گردید. اعتبار سوالات پرسشنامه ۸۵٪ شد که این رقم نشان از اعتبار بالای سوالات پرسشنامه دارد.

نتیجه‌گیری و بحث

نتیجه‌گیری و بحث در چهار قسمت (الف، ب، ج، د) آمده است که به شرح هر کدام از موارد پرداخته خواهد شد.

الف) ویژگی‌های فردی، شخصیتی، اجتماعی و اقتصادی افراد مورد مطالعه

میانگین سنی افراد مورد مطالعه، ۴۲/۸ و انحراف معیار ۱۰/۴۷ می‌باشد و میانگین میزان سواد ۳/۹۸ و انحراف معیار آن ۱/۷۱ می‌باشد.

در ارتباط با شغل اصلی افراد، شغل اصلی ۶۷ درصد افراد کشاورزی، ۸ درصد کارمند و ۲۵ درصد شغل آزاد می‌باشد. در ارتباط با میزان درآمد اشخاص، میانگین درآمد اشخاص ۱۷۱۰۳۸۰۰ ریال می‌باشد. کمینه درآمد اشخاص ۵ میلیون ریال و بیشینه درآمد اشخاص ۳۵ میلیون ریال می‌باشد.

از نظر میزان درآمد حاصل از نوغانداری، میانگین درآمد اشخاص ۳۲۰۴۷۰۰ ریال، کمینه ۴۰۰ هزار ریال و بیشینه ۹ میلیون ریال می‌باشد.

میانگین تعداد جعبه تخم نوغان پرورشی ۴/۷۵ جعبه، انحراف معیار آن ۲/۶۹، کمینه ۱ جعبه و بیشینه ۱۲ جعبه می‌باشد. همچنین ۶۶ درصد افراد کمتر از ۵ جعبه، تخم نوغان پرورش می‌دهند.

از لحاظ مقدار زمین توتستان، میانگین ۵۹۶۳ متر مربع، انحراف معیار ۴۳۹۱، کمینه ۵۰۰ متر مربع و بیشینه ۲ هکتار می‌باشد. در ارتباط با سابقه نوغانداری، آنگونه که پردازش داده‌ها نشان می‌دهد، میانگین ۲۶۳ ماه، انحراف معیار ۱۴/۹۲، کمینه ۱ سال و بیشینه ۶۰ سال می‌باشد.

در خصوص نوع توتستان مورد بهره برداری، ۷۷ درصد افراد توتستان آنها شخصی می‌باشد. ۱۸ درصد اجاره‌ای - شخصی و ۶ درصد اجاره‌ای می‌باشد.

از لحاظ میزان ارتباطات، میزان ارتباطات ۶۴ درصد افراد در حد زیاد، ۱۹ درصد در حد متوسط و میانگین ارتباطات افراد، ۳/۵۱ می‌باشد.

از لحاظ میزان مشارکت اجتماعی، آنگونه که تجزیه و تحلیل داده‌ها نشان می‌دهد، ۵۴ درصد افراد در حد زیاد و ۳۲ درصد افراد در حد خیلی زیاد مشارکت داشته‌اند. میانگین مشارکت ۴/۱ و انحراف معیار ۰/۸۴ می‌باشد.

ب) شرایط آموزشی

در خصوص شرکت در فعالیتهای آموزشی-ترویجی، ۲۷ درصد افراد در دوره‌های آموزشی شرکت داشته‌اند و ۷۳ درصد افراد در این دوره‌ها شرکت نداشته‌اند.

از نظر سودمندی دوره آموزشی برگزار شده، ۳۲ درصد افراد، دوره آموزشی برگزار شده را سودمند ارزیابی کرده‌اند و ۶۸ درصد افراد برمفید نبودن این دوره‌ها، تاکید داشته‌اند.

در ارتباط با تمایل به شرکت در دوره‌های آموزشی، ۹۰ درصد افراد تمایل به شرکت در دوره‌های آموزشی را دارند و ۱۰ درصد هم، تمایلی به شرکت در دوره‌های آموزشی ندارند. همچنین در خصوص زمان مناسب جهت ارائه فعالیت‌های آموزشی، ۵۸ درصد افراد فصل زمستان را برای آموزش مناسب دانسته‌اند و برای ۳۰ درصد افراد، فرقی نمی‌کند که چه فصلی برای آموزش در نظر گرفته شود.

در ارتباط با روشهای آموزشی، آنگونه که نتایج تجزیه و تحلیل نشان می‌دهد، آموزشی عملی با میانگین ۳/۴۲ و انحراف معیار ۰/۹۹ و ضریب تغییرات ۲۹٪ در اولویت اول، آموزش از طریق فیلم با میانگین ۳/۳۸ و انحراف معیار ۱/۱۶ و ضریب تغییرات ۳۴٪ در اولویت دوم، و برگزاری کلاس کوتاه مدت با میانگین ۲/۹۲ و انحراف معیار ۱/۰۱ و ضریب تغییرات ۳۵٪ در اولویت سوم و جلسه بحث با میانگین ۳/۲۸ و انحراف معیار ۱/۲۲ و ضریب تغییرات ۳۷٪ در اولویت آخر قرار دارد.

آموزش عملی، مناسب‌ترین شیوه آموزشی از نظر افراد مورد مطالعه می‌باشد. تحقیقات عبدالملکی (۱۳۸۲)، بهمنی قانلی (۱۳۷۹)، رضایی (۱۳۷۴)، Chizari, M, Karbasioun, M. & Lindner, J. R. (1999)، این نتیجه را مورد حمایت قرار می‌دهند. بنابراین در برنامه‌ریزی برای دوره‌های آموزشی آتی، باید در انتخاب روش‌های آموزشی تجدیدنظر کرد. همچنین فقط ۳۲ درصد افراد مورد مطالعه، دوره آموزشی را که در آن شرکت کرده‌اند، مفید ارزیابی کرده‌اند. تحقیق انجام گرفته توسط رضایی (۱۳۷۴)، نشان داد که ۸۰ درصد از کسانی که در کلاس‌ها شرکت کرده‌اند، سودمندی کلاس‌ها را کم یا خیلی کم و فقط ۲۰ درصد از آنان، سودمندی

مطالب آموزش داده شده را برای خود خیلی زیاد ذکر کرده‌اند. ولی تحقیق انجام گرفته توسط بهمنی قانیدی (۱۳۷۹)، سودمندی دوره‌های آموزشی برگزار شده در منطقه مورد مطالعه را، در حد متوسط به بالا ارزیابی کرده است. بنابراین باید مطالب کاربردی‌تری در دوره‌های آموزشی گنجانده شوند تا کلاسها سودمندتر گردند. علاوه بر این باید به زمان دوره‌های آموزشی نیز توجه شود. از لحاظ منابع کسب اطلاعات علمی افراد مورد مطالعه در زمینه نوغانداری، ۵۴ درصد افراد مورد مطالعه از طریق دوستان و سایر نوغانداران، اطلاعات مورد نیاز خود را بدست می‌آورند، ۳۵ درصد از طریق مجلات و نشریات اطلاعات خود را بدست می‌آورند. در خصوص میزان مراجعه به اداره نوغانداری برای کسب اطلاعات علمی، ۵۴ درصد افراد در حد متوسط و ۳۳ درصد افراد در حد زیاد به اداره نوغانداری مراجعه می‌کنند.

در رابطه با بازدید از توتستانهای سایر نوغانداران، ۸۹ درصد افراد مورد مطالعه، از توتستانهای سایر نوغانداران بازدید داشته‌اند و ۱۱ درصد افراد تاکنون بازدیدی از توتستانهای سایر نوغانداران نداشته‌اند.

همچنین با توجه به اینکه اکثر افراد، اطلاعات مورد نیاز خود را از طریق دوستان و سایر نوغانداران بدست می‌آورند و نوغانداران از توتستانهای سایر نوغانداران بازدید داشته‌اند، بهتر است که سعی شود از نوغاندارانی که در کلاسها و دوره‌های آموزشی شرکت می‌کنند، خواسته شود که اطلاعات علمی کسب شده در کلاسها را به نوغانداران دیگر آموزش دهند.

در زمینه مطالعه مجلات و نشریات، ۴۵ درصد افراد مجلات و نشریاتی در زمینه نوغانداری مطالعه کرده‌اند و ۵۵ درصد افراد نیز، مجله یا نشریه‌ای را مطالعه نکرده‌اند.

در خصوص میزان آگاهی افراد از برنامه‌های آموزشی رادیو و تلویزیون در زمینه نوغانداری، ۶۴ درصد افراد از وجود چنین برنامه‌های اطلاع‌داشته‌اند و ۳۶ درصد افراد نیز، اطلاعی در زمینه پخش برنامه‌های آموزشی رادیویی و تلویزیونی در زمینه نوغانداری نداشته‌اند.

ج) نیازهای آموزشی

مهمترین هدف تحقیق، شناسایی نیازهای آموزشی افراد مورد مطالعه در زمینه‌های مختلف نوغانداری می‌باشد. آنگونه که از تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از ضریب تغییرات، نتیجه می‌شود که مرحله کرم‌های بالغ با میانگین $3/38$ و انحراف معیار $0/69$ و ضریب تغییرات 20% در اولویت اول، مرحله کاشت درختان توت با میانگین $3/32$ و انحراف معیار $0/7$ و ضریب تغییرات 21% در اولویت دوم، بیماری‌ها و آفات کرم ابریشم با میانگین $3/58$ و انحراف معیار $0/76$ و ضریب تغییرات 21% در اولویت سوم، مرحله کرم‌های جوان با میانگین $3/55$ و انحراف معیار $0/82$ و ضریب تغییرات 23% در اولویت چهارم، برداشت برگ‌های توت با میانگین $3/48$ و انحراف معیار $0/84$ و ضریب تغییرات 24% در اولویت پنجم، تنیدن و برداشت پیله با میانگین $3/31$ و انحراف معیار $0/83$ و ضریب تغییرات 25% در اولویت ششم، مرحله تفریح با میانگین $3/25$ و انحراف معیار $0/84$ و ضریب تغییرات 26% در اولویت هفتم و مرحله تفریح با میانگین $3/56$ و انحراف معیار $5/93$ و ضریب تغییرات 26% در اولویت آخر قرار دارد.

در خصوص میزان نیاز به آموزش در زمینه‌های مختلف نوغانداری، آنگونه که پردازش داده‌ها نشان می‌دهد، ۸۰ درصد افراد در حد زیاد، ۱۷ درصد افراد در حد متوسط، ۱ درصد افراد در حد کم، ۱ درصد افراد در حد خیلی زیاد و ۰/۷۹ درصد افراد در حد خیلی کم نیاز به آموزش داشته‌اند.

در زمینه بیماری‌ها و آفات کرم ابریشم، شناخت بیماری‌های فلشری، در زمینه مرحله تفریح، شرایط محیطی مناسب برای تفریح، در زمینه مرحله کرم‌های جوان، آشنایی با مواد ضدعفونی‌کننده، در زمینه برداشت برگ‌های توت و شاخه‌های تازه، آشنایی با آفت شپشک توت، در زمینه کرم‌های بالغ، چگونگی عمل تمیز کردن بستر پرورش کرم ابریشم، در زمینه کاشت درختان توت، شناخت زمان مناسب برای تولید نهال، در زمینه تنیدن و برداشت پیله، نحوه جمع‌آوری کرم‌ها جهت تنیدن پیله، در زمینه داشت درختان توت، آشنایی با نحوه حفاظت از خاک توتستان، اولین اولویت نیازهای آموزشی افراد مورد مطالعه می‌باشد.

د) ارتباط بین ویژگی‌های فردی، شخصیتی، اجتماعی و اقتصادی افراد مورد مطالعه و نیازهای آموزشی افراد در زمینه کلی نوغانداری آنگونه که نتایج تحقیق نشان می‌دهد بین میزان ارتباطات، میزان مشارکت، کسب اطلاعات علمی از اداره، روش‌های بدست آوردن اطلاعات، شغل اصلی و فرعی، نوع مالکیت توتستان، عضویت در شورای اسلامی، بازدید از توتستان‌های سایر نوغانداران، شرکت در کلاسهای آموزشی و بدست آوردن اطلاعات علمی از رادیو و تلویزیون، مطالعه مجلات و نشریات با نیازهای آموزشی افراد در زمینه کلی نوغانداری، رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد.

همچنین بین سن، سواد، میزان درآمد و نیازهای آموزشی افراد در زمینه کلی نوغانداری رابطه منفی و معنی داری وجود دارد ولی بین درآمد بواسطه نوغانداری، تعداد جعبه تخم نوغان پرورشی، سابقه نوغانداری با نیازهای آموزشی افراد در زمینه کلی نوغانداری، رابطه معنی داری مشاهده نگردید.

نتیجه‌گیری و بحث

فرضیه شماره یک: بین متغیر سن و نیازهای آموزشی افراد رابطه منفی معنی داری وجود دارد. این یافته را چنین می‌توان تحلیل نمود که هر چه سن نوغانداران بالاتر باشد، نیاز آموزشی آنها در زمینه کلی نوغانداری کمتر است و این شاید بیانگر تاثیر تجربه و مهارت نوغانداران مسن‌تر باشد.

فرضیه شماره دو: بین سواد و نیازهای آموزشی افراد، رابطه منفی معنی داری وجود دارد. یعنی هرچه سواد افراد بیشتر، نیاز آموزشی آنها کمتر می‌شود. در نتیجه می‌توان نتیجه گرفت که افزایش میزان سواد افراد بر تجارب آنان در نوغانداری می‌افزاید و افراد نیاز آموزشی کمتری در خود احساس می‌کنند.

فرضیه شماره سه: با استفاده از آزمون اسپیرمن مشخص شد که بین میزان درآمد افراد با نیازهای آموزشی افراد رابطه منفی معنی داری وجود دارد. یعنی هرچه درآمد افراد افزایش یافته است، نیازهای آموزشی آنها کمتر شده است. یعنی افراد با افزایش درآمد، نیازهای آموزشی خود را بیشتر برطرف می‌کنند.

فرضیه شماره هفت و هشت: همان‌طور که از یافته‌ها بدست می‌آید، بین میزان ارتباطات افراد با اداره نوغانداری و سایر نوغانداران و نیازهای آموزشی افراد در زمینه کلی نوغانداری، رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد. یعنی هر چه میزان ارتباطات افراد بیشتر، نیازهای آموزشی آنها بیشتر می‌شود. یعنی اینکه افزایش آگاهی افراد در اثر ارتباطات بیشتر، منجر به احساس بیشتر به آموزش از طرف نوغانداران شده است. همچنین هر چه مشارکت افراد بیشتر می‌شود، نیازهای آموزشی آنها بیشتر شده است. یعنی اینکه افزایش مشارکت افراد، منجر به احساس بیشتر به آموزش در نوغانداران شده است.

فرضیه شماره نه: با استفاده از آزمون اسپیرمن مشخص شد که بین کسب اطلاعات علمی افراد از اداره نوغانداری و نیاز آموزشی افراد رابطه مثبت معنی داری وجود دارد. و این به این خاطر می‌باشد که اداره نوغانداری سعی در ارائه روشهای جدید و نوآوری‌های پیشرفته در زمینه نوغانداری را دارد و افراد با مراجعه به اداره نوغانداری پی‌می‌برند که باید روش‌ها و تکنیک‌های جدید پرورش کرم ابریشم را یاد بگیرند تا بتوانند تولید خود را در حد مطلوب حفظ کنند.

فرضیه شماره ده: با استفاده از آزمون کروسکال والیس مشخص شد که رابطه معنی داری بین روشهای بدست آوردن اطلاعات نوغانداری (اداره نوغانداری، برنامه رادیویی و تلویزیونی، شرکت در کلاسهای آموزشی و ترویجی، دوستان و سایر نوغانداران و مجله، نشریه و پوستر) با نیازهای آموزشی نوغانداران وجود دارد.

فرضیه شماره یازده و دوازده: با استفاده از آزمون کروسکال والیس مشخص شد که بین شغل اصلی و فرعی افراد با نیازهای آموزشی افراد رابطه معنی داری وجود دارد.

فرضیه شماره سیزده: با استفاده از آزمون کروسکال والیس مشخص شد که بین نوع مالکیت توتستان (اجاره‌ای، شخصی و سایر موارد) با نیازهای آموزشی افراد رابطه معنی داری وجود دارد.

فرضیه شماره چهارده: مقایسه ضریب همبستگی بین متغیر مستقل استفاده از رادیو و تلویزیون برای کسب اطلاعات و متغیر وابسته نیازهای آموزشی موید آن است که بین این دو رابطه معنی‌دار و همبستگی مثبت برقرار است. یعنی هر چه نوغانداران از رادیو و تلویزیون برای بدست آوردن اطلاعات خود، استفاده می‌کنند، نیاز آموزشی آنها بیشتر شده است.

فرضیه شماره پانزده: با استفاده از آزمون من وایت نی مشخص شد که اختلاف معنی‌داری بین نیازهای آموزشی افراد شرکت کرده و شرکت نکرده در دوره‌های آموزشی در زمینه کلی نوغانداری وجود دارد. فقط بین نیازهای آموزشی افراد شرکت کرده و شرکت نکرده در دوره‌های آموزشی در زمینه کاشت درختان توت، داشت درختان توت و بیماری‌ها و آفات کرم ابریشم اختلاف معنی‌داری وجود دارد و بین نیازهای آموزشی افراد در زمینه‌های برداشت برگ‌های توت، مرحله تفریح، مرحله کرم‌های جوان، مرحله کرم‌های بالغ، تنیدن و برداشت پیله اختلاف معنی‌داری وجود ندارد. این موضوع نشان می‌دهد که کلاسهای آموزشی در زمینه برداشت برگ‌های توت، مرحله تفریح، مرحله کرم‌های جوان، مرحله کرم‌های بالغ و تنیدن و برداشت پیله یا برگزار نگردیده یا اینکه کلاسهای آموزشی از اثربخشی لازم در این زمینه برخوردار نبوده‌اند.

فرضیه شماره شانزده: با استفاده از آزمون من وایت نی مشخص شد که بین بازدید از توتستان‌های سایر نوغانداران و نیازهای آموزشی رابطه مثبت معنی‌داری وجود دارد. یعنی افراد با مراجعه به توتستان‌های سایر نوغانداران مخصوصاً نوغانداران پیشرفته پی‌می‌برند که باید نوغانداری خود را از حالت سنتی به حالت پیشرفته تبدیل نمایند و بتوانند تولید خود را به حد مطلوب برسانند. فرضیه شماره هفده: با توجه به اینکه اختلاف معنی‌داری برحسب مطالعه یا عدم مطالعه نشریات و مجلات در زمینه کلی نوغانداری وجود دارد و همچنین اکثر نوغانداران باسوادند، می‌توان از مجلات و نشریات به عنوان وسیله‌ای برای رفع نیازهای آموزشی نوغانداران استفاده نمود.

جدول شماره ۱- خلاصه اطلاعات ضریب همبستگی اسپیرمن بین متغیرهای مستقل و متغیر وابسته نیازهای آموزشی

شماره فرضیه	متغیر وابسته	متغیر مستقل	r	p
یک	نیازهای آموزشی	سن	-۰/۱۱۴	۰/۰۲۹
دو	نیازهای آموزشی	سواد	-۰/۱۹۱	۰/۰۰۰
سه	نیازهای آموزشی	میزان درآمد	-۰/۱۷۵	۰/۰۰۷
چهار	نیازهای آموزشی	میزان درآمد حاصل از نوغانداری	-۰/۱۰۲	۰/۰۵۷
پنج	نیازهای آموزشی	تعداد جعبه تخم نوغان پرورشی	-۰/۰۸۳	۰/۱۲۹
شش	نیازهای آموزشی	سابقه نوغانداری	۰/۰۶۱	۰/۲۷۴
هفت	نیازهای آموزشی	میزان ارتباطات	۰/۱۶	۰/۰۰۲
هشت	نیازهای آموزشی	میزان مشارکت	۰/۱۴۲	۰/۰۰۶
نه	نیازهای آموزشی	کسب اطلاعات علمی از اداره نوغانداری	۰/۱۲۴	۰/۰۱۸

جدول شماره ۲- نتایج حاصل از آزمون کروسکال والیس

شماره فرضیه	متغیر وابسته	متغیر مستقل	significance	Chi- square	Df=k-1
ده	نیازهای آموزشی	روش‌های بدست آوردن اطلاعات	۰/۰۱۸	۲/۴۶	۵
یازده	نیازهای آموزشی	شغل اصلی	۰/۰۰۰	۵/۴۲	۳
دوازده	نیازهای آموزشی	شغل فرعی	۰/۰۱۲	۳/۶۳	۳
سیزده	نیازهای آموزشی	نوع مالکیت توتستان	۰/۰۰۰	۶/۵۲	۲
چهارده	نیازهای آموزشی	کسب اطلاعات از رادیو و تلویزیون	۰/۰۰۷	۳/۰۴	۲

پیشنهادها

- در پایان به منظور بهبود وضعیت نوغانداران موارد زیر پیشنهاد می‌گردد:
- ۱- با توجه به یافته‌ها و نتایج، مجلات و نشریات می‌تواند به عنوان وسیله‌ای برای رفع نیازهای آموزشی نوغانداران در نظر گرفته شود.
 - ۲- با توجه به یافته‌ها و نتایج، بهتر است که سعی شود از نوغاندارانی که در کلاس‌ها و دوره‌های آموزشی شرکت می‌کنند، خواسته شود که اطلاعات علمی کسب شده در کلاسها را به نوغانداران دیگر آموزش دهند.
 - ۳- با توجه به نتایج و یافته‌ها، باید سعی شود که کلاس‌های آموزشی بیشتری برای نوغانداران برگزار شود و در این کلاس‌ها به محتوای آموزشی با توجه به نیاز نوغانداران پرداخته شود تا کلاس‌ها سودمندتر، باشند.
 - ۴- محتوای برنامه‌های آموزشی گروه نوغانداران باسواد و گروه نوغانداران بی سواد، بطور مجزا و متناسب با نوع نیازهای آموزشی آنان، طراحی، تهیه و تدوین گردد.
 - ۵- محتوای برنامه‌های آموزشی نوغانداران دارای شغل‌های متفاوت، باید به طور مجزا و متناسب با نوع نیازهای آموزشی آنان تهیه و تدوین گردد.
 - ۶- پیشنهاد می‌گردد که مسئولان برنامه‌های آموزشی- ترویجی به زمان و روشهای مناسب آموزشی از دید افراد مورد مطالعه اهمیت داده و برنامه‌های خود را بر این اساس پی‌ریزی نمایند.
 - ۷- در دوره‌های آموزشی از روش‌های آموزشی که مشارکت فعال فراگیران را در بر دارد، استفاده شود و در طرح‌ریزی و اجرای برنامه‌های آتی از مشارکت و نظرخواهی نوغانداران استفاده بهینه شود.
 - ۸- برای پوشش‌دهی هر چه بیشتر نوغانداران در مرحله اطلاع رسانی از روش‌های انبوهی استفاده بیشتری شده و در دوره‌های آموزشی از طریق کشاورزان رابط، زمینه‌های ترغیب و تمایل نوغانداران به برنامه‌های نوغانداری رادیویی و تلویزیونی فراهم شود.
 - ۹- اولویت نیازهای آموزشی افراد مورد مطالعه جهت برگزاری دوره‌های آموزشی- ترویجی توسط ادارات مسئول به شرح ذیل باید باشد: مرحله کرمهای بالغ، مرحله کاشت درختان توت، بیماریها و آفات کرم ابریشم، مرحله کرمهای جوان، مرحله برداشت برگهای توت، تنیدن و برداشت پیله، مرحله داشت درختان توت و مرحله تفریح.
 - ۱۰- با توجه به ارتباط معنی دار بین کسب اطلاعات علمی از اداره نوغانداری، مطالعه یا عدم مطالعه مجله و نشریات، منبع یا عدم منبع بودن کسب اطلاعات از رادیو و تلویزیون، بازدید از توتستانهای سایر نوغانداران، پیشنهاد می‌گردد، افراد برحسب چهار خصیصه ذکر شده، در دوره‌های آموزشی و کلاسهای مربوطه شرکت نمایند.
 - ۱۱- با توجه به اختلاف معنی دار نیازهای آموزشی افراد برحسب شرکت یا عدم شرکت در دوره‌های آموزشی، پیشنهاد می‌گردد در دوره‌های برگزار شده بعدی در منطقه مورد مطالعه، سعی شود جداسازی افراد بر این اساس صورت پذیرد.
 - ۱۲- با توجه به عدم اختلاف نیازهای آموزشی افراد برحسب شرکت یا عدم شرکت در دوره‌های آموزشی در زمینه‌های برداشت برگهای توت، مرحله تفریح، مرحله کرمهای جوان و بالغ، تنیدن و برداشت پیله، پیشنهاد می‌گردد دوره‌هایی در این زمینه در منطقه برگزار گردد.
 - ۱۳- با توجه به اختلاف معنی دار در نیازهای آموزشی دارای مالکیت‌های متفاوت توتستان، لازم است جداسازی افراد در این خصوص در دوره‌های آموزشی صورت پذیرد.
 - ۱۴- هیچگونه تعاونی نوغانداری در مناطق مورد مطالعه وجود نداشته است، در حالی که اکثر کشورهای نوغاندار توسعه یافته در جهان از سیستم تعاونی‌های نوغانداری در تامین و تولید پیله استفاده می‌کنند. لذا با تشکیل و عضویت در تعاونی‌های نوغانداری

- براساس نیازهای هر منطقه و در جهت تامین بخشی از کمبودهای منطقه در مسیر نوغانداری می‌توان گام‌های موثری را در اعتلای فرهنگ نوغانداری در هر شهرستان برداشت.
- ۱۵- هماهنگی و همسویی ارگانها و وزارتخانه‌ها و سازمانهای ذیربط برای ارائه خدمات و اعتبارات لازم به نوغانداران و عدم تداخل مسئولیت‌های آنها با یکدیگر
- ۱۶- تهیه و نشر اطلاعات و توصیه‌ها و مسایل روز در مورد نوغانداری در قالب بروشور، اطلاعیه، خبرنامه، ماهنامه و ... برای بالا بردن دانش نوغانداران
- ۱۷- ارائه اطلاعات جدید و به روز در خصوص مراحل مختلف پرورش کرم ابریشم در هنگام پخش تخم نوغان در مناطق مختلف
- ۱۸- گسترش هر چه بیشتر مزارع نمایشی در توتستانهای تحت پوشش ادارات نوغانداری و توتستانهای نوغانداران برای تشویق کشاورزان به کاربرد روشهای جدید و علمی نوغانداری
- ۱۹- برگزاری کلاسهای آموزشی با توجه به خصوصیات اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و جغرافیایی هر منطقه و شناسایی دقیق این ویژگی‌ها
- ۲۰- سنجش صحیح میزان اطلاعات و آگاهیها و دانش و تخصص نوغانداران در هر منطقه با استفاده از نیروهای کارآموده و آموزش دیده ترویجی در هر منطقه
- ۲۱- برنامه ریزی صحیح و واقع‌گرایانه برای تعیین مناسبترین و موثرترین شیوه‌های آموزشی- ترویجی در جهت ارتقای بینش و مهارتهای نوغانداران در هر منطقه
- ۲۲- توجه بیشتر به آموزش زنان نوغاندار به عنوان یکی از ارکان اصلی نوغانداری و توجه و اهتمام بیشتر به آموزش و تربیت مربیان و کارشناسان زن برای برگزاری دوره‌ها و کلاسهای آموزشی
- ۲۳- توجه و اهتمام بیشتر برای ارائه آموزشهای پایه عمومی و سوادآموزی به نوغانداران که این مسئله در مورد نوغانداران اهمیت بالاتری خواهد داشت زیرا هرچه دانش و بینش آنها افزایش یابد به طور مستقیم روی کیفیت کار و تولید نوغانداری و برطرف شدن نیازهای آموزشی آنها موثر خواهد بود و در نتیجه هم سطح درآمد و زندگی نوغانداران بالاتر می‌رود و هم به لحاظ کیفیت و مرغوبیت پيله ارزش افزوده بیشتری را برای نوغانداران به همراه خواهد داشت.
- ۲۴- تشکیل کارگاههای کوچک برای چگونگی تهیه تخم نوغان و تفریح و مبارزه با بیماریها و آفات کرم ابریشم و درخت توت با مشارکت نوغانداران و بالاحص زنان نوغاندار
- ۲۵- تهیه برنامه‌های آموزشی رادیویی و تلویزیونی مناسب برای نوغانداران در زمانهایی که به علت تغییر شرایط آب و هوایی و عوامل دیگر، عدم اطلاع موجب خسارات زیادی خواهد شد.
- ۲۶- نگارنده با مطالعه جنبی به این نتیجه رسید که از عوامل مهم توسعه دهنده پرورش کرم ابریشم، خرید پيله نوغانداران با قیمت مناسب و ارائه تسهیلات و اعتبارات به نوغانداران می‌باشند. چنانچه در این موارد اقدام مقتضی صورت نگیرد، باعث می‌شود که نوغانداران هر چه بیشتر از پرورش کرم ابریشم دلسرد شده و زمین‌های توتستان خود را تبدیل به مزارع برنج نمایند.

منابع و مأخذ:

۱. اعتباری، ا. (۱۳۷۴). مجموعه اطلاعات کشاورزی. ج دوم. تهران: سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی.
۲. اعتباری، ا. (۱۳۶۹). اصول نوغانداری (کشت توت و پرورش کرم ابریشم). رشت: شرکت سهامی پرورش کرم ابریشم.

۳. باقری، ا. (۱۳۷۸). نیازسنجی آموزشی و جایگاه آن در آموزشهای ترویجی. مجموعه مقالات ششمین سمینار علمی ترویجی منابع طبیعی امور دام و آبزیان. ج دوم. معاونت ترویج و مشارکت مردمی جهاد سازندگی.
۴. بست، ج. (۱۳۷۹). روشهای تحقیق در علوم تربیتی و رفتاری. (حسن پاشا شریف و نرگس طالقانی، مترجمین). تهران: انتشارات رشد.
۵. بهمنی فائدی، س. (۱۳۷۹). "بررسی نیازهای آموزشی عشایر نیمه کوچنده استان چهارمحال و بختیاری در زمینه مدیریت تولید دام. پایان نامه کارشناسی ارشد". رشته ترویج و آموزش کشاورزی. تهران: دانشکده کشاورزی دانشگاه تربیت مدرس.
۶. راب، ت. ر. (۱۳۷۴). بهبود کیفیت آموزشی (راهنمای مربی برای ارزشیابی). (محمد چیذری، مترجم). تهران: مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی اقتصاد کشاورزی.
۷. رخشان، ف. (۱۳۶۶). طراحی و تحلیل نظام‌های آموزشی. تبریز: انتشارات نیما.
۸. رضایی نور آبادی، ر. (۱۳۷۴). "بررسی نیازهای آموزشی مرتعداران شهرستان نور آباد لرستان. پایان نامه کارشناسی ارشد". رشته ترویج و آموزش کشاورزی. دانشکده کشاورزی: دانشگاه تربیت مدرس.
۹. شرکت سهامی پرورش کرم ابریشم. (۱۳۸۲). مصاحبه با کارشناسان. رشت: شرکت سهامی پرورش کرم ابریشم.
۱۰. شهبازی، ا. (۱۳۵۱). برنامه‌ریزی برای ترویج و توسعه روش‌های نوین در روستاها. همدان: مدرسه عالی کشاورزی همدان.
۱۱. عبدالملکی، م. (۱۳۸۲). "ارزیابی اثربخشی دوره‌های آموزشی-ترویجی مرتعداران در حفاظت از مراتع: مطالعه موردی شهرستان تویسرکان. پایان نامه کارشناسی ارشد". رشته ترویج و آموزش کشاورزی. تهران: دانشگاه تربیت مدرس.
۱۲. فرامرزی، م. و قنبری، ش. (۱۳۸۰). نیازسنجی آموزشی بهره‌برداران از منابع طبیعی (سقز چینان و کتیرا چینان). در استان کرمانشاه. کرمانشاه: سازمان جهاد کشاورزی استان کرمانشاه.
۱۳. کوهن، ل و میشل هالیدی. (۱۳۷۲). آمار در علوم تربیتی و تربیت بدنی. (علی دلاور، مترجم). تهران: دانشگاه علامه طباطبایی
14. Chizari, M. and Linder, J. R. and Zoghie M. (1999). Perception of Extension Agents Educational Needs regarding Sustainable Agriculture in the Khorasan Province, Iran. *Journal of International Agricultural and Extension Education*. 6(1): 13-21.
15. Chizari, M. and Noorabadi, R. (1999). Perceived learning needs program delivery preference of ranchers in noorabad township of Luristan Province, Iran. *Journal of International Agricultural and Extension Education*. 6(3): 39-47.
16. Chizari, M. and Karbasioun, M. and Linder, J. R. (1998). Obstacles facing extension agents in the development and delivery of extension educational programs for adult farmers in the province of Esfahan, Iran. *Journal of Agricultural Education*, 39(1): 55-68.
17. Fell, R. F. (1999). Adult learning and action learning: A real workplace learning approach. *Journal of Agricultural Education and Extension*. 6(2): 73-82.
18. Kerjcie, R. V. and Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Journal of Educational and Psychological Measurement*. 30: 608.
19. King, R. N. and Rollins, T. J. (1999). An evaluation of an assistance. *Journal of Extension*. 73(4). Available on the url: <http://www.joe.org/joe/1999august/rb2.html>.
20. Stewart, R. G. and Cuffman, D. M. (2003). Needs assessment: A systematic approach for successful distance education. Available on the url: <http://www.mtsu.edu/~itconf/proceed98/restewart.html>.

An Investigation of Relationships Between Educational Needs and Sericulturists Characteristics in Gilan Province, Iran.

M. Charmchian Langerodi

Graduation of master of science in agricultural extension and education, Tarbiat Modarres University, Iran

M. Chizari

Associate professor, Tarbiat Modarres University, Iran

Keywords: educational needs, sericulturists

Abstract

Nowadays, one of the most important problems in the educational programs is that rural people are not interested to take part in extension and educational activities because educational activities have not related to their needs that results in reducing interest and motivation among rural people and wasting extension staff's capital, time and energy of extension personnel. According to above, in this study it has been considered in terms of sericulturist's educational needs. We know that sericulturists provides a part of currency; In addition to production of silk. The descriptive- correlation research methodology was used in this study. Dependent variables include obstacles and educational needs. Independent variables are sericulturists individual, personality, social and economical characteristics. The population for this study consisted of 382 sericulturists of ghasab mahaleh, fetedeh and bazneshin sofia villages. Sampling methods is cluster and questionnaires were completed by interviewers. Results indicated there are positive significant relationships between communication rate, participation rate, acquiring scientific information from extension departments, methods of acquiring information, main and secondary career, the kind of mulberry farm ownership, visit of other sericulturists mulberry farms, acquiring scientific information from radio and TV with educational needs relating to sericulture. Also, there are negative significant relationships among age, literacy, income rate, take part in educational courses, reading magazines with educational needs relating to sericulture; but there is not significant relationships between gained income from sericulture, number egg boxes, record of sericulture with educational needs. Furthermore, based on sericulturist's opinions, the best method for education was practical method.